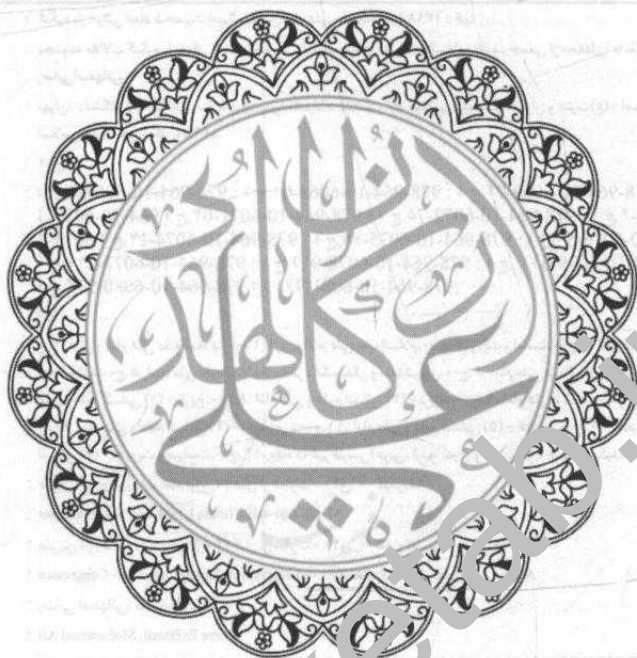

۲۰۸۰۸۲۸

کنگره بازخوا ابعاد شخصی امامین علی

جلد پنجم

مجموعه مقالات کنگره بازخوانی ابعاد شخصیتی امیرالمؤمنین

امام علی

امام علی از منظر دانشمندان و مستشرقان

به کوشش جمعی از محققان

سرشناسه	کنگره بازخوانی ابعاد شخصیت امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام (۱۳۹۸ ق.م)
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه مقالات کنگره بازخوانی ابعاد شخصیتی امیرالمؤمنین علی علیه السلام/ تألیف جمعی از محققان؛ با نظارت محمدعلی رضایی اصفهانی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات: دانشگاه آزاد اسلامی، پژوهشکده قرآن و عترت (ع)؛ اصفهان: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ج. ۱۴.
شابک	دوره ۴- 978-964-10-6060-4 : ج. ۱ : 978-964-10-6068-0 : ج. ۲ : 978-964-10-6069-7 : ج. ۳ : 978-964-10-6070-3 : ج. ۴ : 978-964-10-6071-0 : ج. ۵ : 978-964-10-6072-7 : ج. ۶ : 978-964-10-6073-4 : ج. ۷ : 978-964-10-6074-1 : ج. ۸ : 978-964-10-6075-8 : ج. ۹ : 978-964-10-6076-5 : ج. ۱۰ : 978-964-10-6077-2 : ج. ۱۱ : 978-964-10-6078-9 : ج. ۱۲ : 978-964-10-6079-6 : ج. ۱۳ : 978-964-10-6080-2 : ج. ۱۴ : 978-964-10-6081-9
وضعیت فهرست‌رسانی	فهرست شده
مندرجات	ج. ۱. قرآن و امام علی علیه السلام. -- ج. ۲. قرآن و امام علی علیه السلام. -- ج. ۳. ولایت و امامت. -- ج. ۴. امام علی علیه السلام و نهج البلاغه. -- ج. ۵. امام علی علیه السلام از منظر دانشمندان و مستشرقان. -- ج. ۶. امام علی علیه السلام در آیین شعر و ادب. -- ج. ۷. امام علی و علوم انسانی (۱) - تاریخ. -- ج. ۸. امام علی و علوم انسانی (۲) - تربیت. -- ج. ۹. امام علی و علوم انسانی (۳) - اخلاق و عرفان. -- ج. ۱۰. امام علی و علوم انسانی (۴) - اجتماعی. -- ج. ۱۱. امام علی و علوم انسانی (۵) - اقتصاد. -- ج. ۱۲. امام علی علیه السلام و علوم انسانی (۶) - مدیریت و سیاست. -- ج. ۱۳. مقالات غیر فارسی (عربی، اردو، آذری و اسپانیایی) ج. ۱۴. چکیده مقالات کنگره
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- کنگره‌ها
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Congresses
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- نقد و تفسیر -- کنگره‌ها
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Criticism and interpretation -- Congresses
شناسه افزوده	رضایی اصفهانی، محمدعلی
شناسه افزوده	Razaei Esfahani, Mohammad Ali
شناسه افزوده	دانشگاه آزاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات
شناسه افزوده	Islamic Azad University Publication
شناسه افزوده	دانشگاه آزاد اسلامی، پژوهشکده قرآن و عترت (ع)
شناسه افزوده	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان
رده بندی کنگره	BP۳۷/۷
رده بندی دیویی	۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۲۶۰۱۰

مجموعه مقالات کنگره بازخوانی ابعاد شخصیتی امیرالمؤمنین، امام علی علیه السلام جلد پنجم: امام علی علیه السلام و از منظر دانشمندان و مستشرقان

تألیف: جمعی از محققان با نظارت دکتر محمد علی رضایی اصفهانی
ناشر: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی (با همکاری واحد خوراسگان و پژوهشکده قرآن و عترت معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه)

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
شابک جلد: 978-964-10-6072-7 شابک دوره: 978-964-10-6060-4

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
قیمت: هر جلد ۴۰۰۰۰۰ ریال؛ قیمت دوره (۵۰۰۰۰۰)

فهرست

۳	فهرست
۱۷	مقدمه دبیر علمی کنگره
۲۷	مقدمه رئیس شورای سیاست گذاری
۳۱	۱. ابعاد شخصیتی امام علی (علیه السلام) از دیدگاه مستشرقان
۳۳	چکیده
۳۴	مقدمه
۳۴	۱. پیشینه
۳۵	۲. علی علیه السلام از منظر مستشرقان
۳۶	الف) ابعاد شخصیت امام علی علیه السلام از نگاه مثبت و بی طرفانه خاورشناسان
۳۶	یک - ولادت و بالندگی
۳۷	دو - بی نظیر بودن علی علیه السلام در همه فضائل
۳۸	سه - ویژگی های مهم منحصر به فرد علی علیه السلام
۴۰	چهار - عدالت علی علیه السلام
۴۰	پنج - شجاعت علی علیه السلام

شش - اسوه علم و ادب	۴۱
هفت - خدمات و نوآوری های اجتماعی و مدنی امام علی علیه السلام	۴۲
هشت - علی علیه السلام همیار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله	۴۴
نه - جانشینی پیامبر صلی الله علیه و آله	۴۵
ب) شبهات غیر منصفانه مستشرقان درباره امام علی علیه السلام	۴۶
یک - عدم تعیین جانشین از جانب پیامبر صلی الله علیه و آله	۴۶
د - دستور پیامبر صلی الله علیه و آله در مورد امام جماعت شدن ابوبکر	۴۹
س - ایراد گرفتن برخی نویسندگان غیر مسلمان نسبت به سیاست امام علی علیه السلام	۵۰
۳. نتیجه	۵۲
۲. فضایل امیرالمؤمنین (علیه السلام) از دیدگاه مستشرقان	۵۷
چکیده	۵۹
مقدمه	۶۰
پیشینه	۶۱
۱. ابعاد شخصیتی امام علی (ع) از دیدگاه	۶۲
الف) محور عقیده و ایمان	۶۲
ب) محور علمی و فکری	۶۴
ج) محور سیاسی و نظامی	۶۶
د) محور اقتصادی و اداری	۶۸
نتیجه	۷۰
۳. بازنگاهی به مقاله «علی؛ Ali» در دایرة المعارف آمریکانا	۷۵
چکیده	۷۷
مقدمه	۷۸
پیشینه	۷۹
۱. معرفی مونتگمری وات	۷۹
۲. نقد روش مونتگمری وات در مطالعات شیعی	۸۰
۳. معرفی دایرة المعارف آمریکانا	۸۱
۴. نقد مقاله «علی؛ Ali»	۸۲

الف) امپراتوری عرب	۸۳
ب) از نخستین مسلمانان	۸۴
ج) نقل اغراق آمیز دلاوری های علی علیه السلام در نبردها	۸۵
د) انتخاب به خلافت در مدینه فقط	۸۶
هـ) جنگ صفین، علیه اعراب سوریه	۸۸
و) پذیرش حکمیت توسط علی علیه السلام ، دلیل پایان جنگ صفین	۸۸
ز) قتل عام ناراضیان از حکومت علوی	۸۹
ح) کشتن سندن، خاطر انتقام جویی شخصی	۹۰
ط) بی کفایتی در حکمانی	۹۰
ی) کسب احترام بد از مردم	۹۱
نتیجه	۹۲
۴. خاورشناسان و ویژگی های شناسایی او را مؤمنین (علیه السلام)	۹۷
چکیده	۹۹
مقدمه	۹۹
مکتب خاورشناسی و اهداف خاورشناسان	۱۰۰
اهداف استشراق و مستشرقین	۱۰۱
مکتب خاورشناسی و انواع روش های مطالعات خاورشناسا	۱۰۲
مستشرقان و زندگی امیرالمؤمنین (ع)	۱۰۷
لامنس کشیش؛ وارد نمودن تهمت کم دکاوتی به امیرالمؤمنین (ع)	۱۰۸
جرج جرداق؛ موضع گیری جرج جرداق نسبت به کلمات لامنس	۱۰۸
ولهاون	۱۰۹
وارد نمودن تهمت شوخ طبعی و سبک سری	۱۰۹
مستشرقان و فصاحت و بلاغت امیرالمؤمنین (ع) در نهج البلاغه	۱۱۰
رؤی بلاشر	۱۱۴
گیب	۱۱۴
لور اوکسیا واگلیری	۱۱۴
کلیفورد ادموند باسورث	۱۱۵
مختار جلیلی	۱۱۵

۱۱۵	موننگمیری وات و نخستین مؤمن به پیامبر (ص)
۱۱۶	شجاعت امام (ع)
۱۱۶	جنگ احد
۱۱۶	گوستاولوبون
۱۱۶	ویرژیل گیورگیو
۱۱۶	جنگ بدر
۱۱۷	فتح سیر
۱۱۷	سربین و شکن تاریخ
۱۱۷	کرن آرمسترانگ
۱۱۷	برخی از افعال به وحی مدن پژوهش های غیردقیق در موضوع
۱۱۹	نتیجه
۱۲۷	۵. خاورشناسی و اهم آرای درشناسان در مسئله جانشینی امیرالمؤمنین (علیه السلام)
۱۲۹	چکیده
۱۲۹	مقدمه
۱۳۱	۱. خلافت و جانشینی پیامبر (ص)
۱۳۲	۲. آراء مستشرقان در مسئله خلافت پیامبر (ص)
۱۳۳	الف) نیومن اندروچی
۱۳۳	ب) ریچارد بوش
۱۳۳	ج) کارن آرمسترانگ
۱۳۳	د) هاینس هالم
۱۳۴	ه) آتونی بلک
۱۳۴	و) کالین. ا. رنان
۱۳۴	ز) فیلیپ خوری حتی
۱۳۴	ح) برتولد اشپولر
۱۳۵	ط) ان. کی. اس. لمبتون
۱۳۵	ی) مالرب میشل
۱۳۵	ک) رابرت گلیو
۱۳۸	۳. مباحثه و جانشینی پیامبر (ص)

۱۳۸	الف) ویلفرد مادلونگ
۱۳۹	نقد دیدگاه مادلونگ
۱۴۰	دلایل اندیشمندان شیعه در مسئله جانشینی پیامبر (ص)
۱۴۰	آیه ولایت
۱۴۰	آیه اولی الامر
۱۴۱	آیه تبلیغ
۱۴۱	آیه اکمال دین
۱۴۱	۴. علل ضعف تحقیقات مستشرقان در مسئله خلافت
۱۴۳	نتیجه
۱۴۴	منابع
۱۴۹	۶. امیرمؤمنان (علیه السلام) در دیدگاه مادلونگ
۱۵۱	چکیده
۱۵۲	مقدمه
۱۵۴	۱. نقد کلی و روشی
۱۵۵	۲. بررسی و نقد برخی مطالب
۱۵۵	الف) نظر علمای اهل سنت در افضل بودن حضرت علی (ع) یا ابوبکر
۱۵۶	ب) انتخاب ابوبکر به امامت جماعت مسلمانان در زمان بنی امیه (ص) دلیل بر اولویت او؟
۱۵۷	ج) امامت اهل بیت پیامبران، انتصابی الهی و آموزه‌ای قرآنی
۱۶۱	د) جانشینی ابوبکر با حمایت اکثر صحابه؟
۱۶۴	هـ) «هر پیامبری را وصی است»، عقیده‌ای افراطی؟
۱۶۸	و) پیش‌بینی و اشاره قرآن به جانشینی پیامبر اسلام (ص)
۱۷۱	ز) بت پرست بودن پدر حضرت ابراهیم (ع)؟
۱۷۲	ح) «المودة فی القربی»: محبت به خویشاوندان به طور کلی؟
۱۷۵	نتیجه
۱۷۹	۷. اعتبارسنجی آرای مستشرقین در حیطه دانش امیرالمؤمنین (علیه السلام)
۱۸۱	چکیده
۱۸۱	مقدمه
۱۸۲	پیشینه

۱. تعریف خاورشناسی و هدف از آن ۱۸۳
۲. اهداف پروژه های استشرافی ۱۸۵
۳. انواع روش های مطالعات خاورشناسان ۱۸۶
۴. مستشرقان و دانش امیرالمؤمنین (ع) ۱۹۰
- الف) فیلیپ خوری حتی ۱۹۰
- ب) مارتین مکدرموت ۱۹۱
- ج) هالیستر ۱۹۱
۱. اتان سلیگ ۱۹۱
۲. جان بایرناس ۱۹۲
- و) کارن آسترانگ ۱۹۲
- ز) گلدریهر ۱۹۲
- ح) گابریل آنگیری ۱۹۲
- ط) لامنس ۱۹۳
- ی) ترسیسیان ۱۹۴
- ک) دونالدسون ۱۹۴
- ل) ردولف ژایگر ۱۹۵
- م) جرج جرداق ۱۹۵
- ن) روکس عزیزی ۱۹۵
- س) والیری ۱۹۵
- ع) مادام دیولافو ۱۹۶
- نتیجه ۱۹۷
- منابع ۱۹۸
۸. بررسی شبهات خاورشناسان، پیرامون عدم ذکر نام حضرت علی (علیه السلام) در قرآن کریم ۲۰۳
- مقدمه ۲۰۵
- پیشینه ۲۰۶
۱. دو نوع نگرش خاورشناسان به جایگاه حضرت علی (ع) در خلافت نخستین ۲۰۷
۲. شبهات خاورشناسان ۲۱۰
- الف) شبهات خاورشناسان در مقدمات بحث ۲۱۰

- ۲۱۱ یک. ادعای کلی تحریف لفظی
- ۲۱۲ دو. ادعای حذف اسامی
- ۲۱۴ سه. انتساب عقیده تحریف (در مواضع مربوط به خلافت) به شیعه و سنی
- ۲۱۵ چهار. متهم نمودن شیعه به تحریف معنوی در تفسیر باطنی (تأویل)
- ۲۱۶ ب) شبهات خاورشناسان در بحث اصلی
- ۲۱۶ یک. انتساب قرائات مجعول یا شاذ به شیعه
- ۲۱۷ دو. انبیاات تفسیری را نصّ قرآن انگاشتن
- ۲۱۸ سه. انتساب دو سوره جعلی نورین و ولایت به شیعه
- ۲۱۹ چهار. انتساب عقیده حذف نام علی (ع) به شیعه، همراه با زیر سؤال بردن آن
- ۲۲۱ ۳. تحلیل شبهات خاورشناسان
- ۲۲۳ نتیجه
- ۲۲۹ ۹. خصوصیات برتر امام علی (ع) از زبان مورخان و محدثان برجسته مسلمان
- ۲۳۱ الف. امام علی (ع) از زبان مورخان برجسته
- ۲۳۲ ۱. خطیب بغدادی
- ۲۳۲ ۲. سبط بن جوزی
- ۲۳۳ ۳. واقدی
- ۲۳۳ ۴. خطیب خوارزمی
- ۲۳۳ ۵. ابن عبدالبر
- ۲۳۴ یک) ابن عساکر
- ۲۳۴ دو) ابن سبع مغربی
- ۲۳۴ ۸. شعبی
- ۲۳۵ ۹. مسعودی
- ۲۳۵ ۱۰. محمود شکری آلوسی
- ۲۳۶ ۱۱. آقابزرگ تهرانی
- ۲۳۷ ب. امام علی (ع) از زبان محدثان برجسته
- ۲۳۷ ۱. عبد الله بن مسعود
- ۲۳۸ ۲. عبدالله بن عیاش
- ۲۳۸ ۳. ابو عبدالرحمان سلمی

مقدمه دیر علمی کنگره

درآمد

قال رسول الله ﷺ: «مَنْ شَاءَ رَآهُ فَعَلَى مَوْلَاهُ»

چهارده قرن قبل، نور اسلام بر جهان تابید و وحی قرآن قلب پیامبر اسلام ﷺ را منور ساخت و این نور بر قلب یار و همراه بشار حضرت علی بن ابی طالب ﷺ منعکس گردید و در قالب امامت و ولایت او بر جهانیان عرضه شد. قرآن کریم بیش از هفتصد آیه در مورد امام علی ﷺ تفسیر، تأویل و یا تطبیق شده است که پیوند عمیق ایشان را با وحی قرآن نشان می‌دهد.

امام علی ﷺ نوری الهی است که بعد از پیامبر ﷺ برای هدایت بشر جلوه‌گر شد و در ابعاد معنوی، علمی و... راه بشر را روشن کرده و او را به سعادت رهنمون می‌سازد.

نهج البلاغه اوست که شیوه‌های تربیت انسان، روابط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، مدیریتی و... را به صورت کلی و راهبردی (و گاهی به صورت جزئی) بیان کرده است. رهنمودهای امام علی ﷺ به علوم بشری، به ویژه علوم انسانی جهت‌دهی می‌کند تا از این طریق هدایت همه‌جانبه انسان را محقق سازد و از انحرافات جلوه‌گیری کند که در اثر علم ناقص بشری حاصل می‌شود؛ همان‌طور که ولایت باطنی و معنوی امام علی ﷺ و فرزندان معصومش دست انسان‌ها را می‌گیرد و در ساحت‌های مختلف زندگی معنوی راهبری می‌کند تا انسان به سعادت و کمال نهایی خود برسد.